

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В АГРАРНІЙ СФЕРІ

доцент **Пізняк Т.І.**

Сумський національний аграрний університет

Ефективність функціонування аграрної сфери також залежить від екологічної політики. В Україні національну екологічну політику визначено в "Основних напрямках державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки", затверджених постановою Верховної Ради України від 5 березня 1998 р. № 188/98-ВР. На час затвердження державної екологічної політики Верховною Радою для України це був важливий крок у формуванні нового екологічного світогляду і плану дій. Нині цю прийняту політику слід зробити справді екологічною, тобто гармонізувати з європейською екологічною політикою і регламентом з екологічного управління, міжнародними стандартами

Зростання обізнаності щодо екологічних проблем сприяє якісним змінам у світосприйманні, світогляді та поведінці різних суспільних груп. Споживачі почали вимагати екологічно чистих продуктів, умов проживання, зміни способів виробництва і споживання. Бізнес збагнув, що екологічний бізнес також може бути прибутковим. Владні структури усвідомили, що без належним чином розробленої екологічної політики їм дедалі важче буде утримувати владу в умовах демократії. На найвищому управлінському рівні стало зрозуміло, що надалі просто неможливо розв'язувати відокремлено питання розвитку та навколишнього природного середовища.

У сільському господарстві система природокористування має передбачати формування високопродуктивних і екологічно стійких ландшафтів, забезпечення розширеного відтворення родючих ґрунтів шляхом організації та реалізації системи ґрунтозахисних та природоохоронних заходів. Має бути створена система економічних стимулів виробництва екологічно безпечної сільськогосподарської продукції на основі технологій біологічного землеробства.

На сучасному етапі розвитку природоохоронної діяльності надзвичайно важливого значення набули екологічні плани дій, що розробляються і реалізуються на національному рівні. Порівняно з таким всеосяжним документом, як Порядок денний на ХХІ століття, національні екологічні плани дій (НЕПД) більш специфічні й деталізовані, мають короткостроковий характер. Проте концептуально вони спрямовані на

однакові екологічні цілі, які мають бути досягнуті за допомогою інструментів і механізмів, адекватних національним умовам. Інакше кажучи, НЕПД — це своєрідний місток, що поєднує глобальні екологічні пріоритети з локальною природоохоронною діяльністю.

Крім зазначеного вище, національні екологічні плани дій відіграють роль каталізатора для органів управління охороною природи та природокористуванням. У багатьох країнах розробка і впровадження НЕПД спонукали до розробки регіональних і місцевих екологічних планів дій, що, зокрема, суттєво підвищило рівень екологічного управління. У країнах, які вже мали загальні екологічні стратегії, схвалені на національному рівні, НЕПД стали інструментом реалізації таких стратегій.